

COPIE - MEMORANDUM

DES

18 oktober 1973
Datum:

Van: T via DIE (DGES gezien)

nr. 914

Aan:

Onderwerp: EMU

9964222 80/
Wout Finance
Sameru

In de Coördinatie Commissie zal n.a.v. het rapport van de EMU-werkgroep van de PV's vooral moeten worden gesproken over de Nederlandse strategie t.a.v. de overgang naar de volgende etappe. Totnogtoe verdedigen wij met de U bekende argumenten het standpunt dat een interimfase van bijvoorbeeld één jaar moet worden ingelast, waarin datgene moet worden gedaan dat in de eerste etappe had moeten geschieden en waarin tevens een "blue print" voor de eindfase wordt geschetst. Kan met het daarover in de interimfase eens worden, dan vloeien hieruit de in concreto te nemen maatregelen voort, welke bij de overgang naar de tweede etappe eind 1975 kunnen worden verlangd.

Totnogtoe steunt alleen Frankrijk ons in het standpunt dat we niet naar de tweede etappe kunnen overgaan. De Fransen hebben mogelijk Britse en Italiaanse concessies op het oog tot het binnen de slang brengen van pond resp. lire. Daarbij speelt een rol dat de Engelsen en Italianen "demandeurs" zijn bij het regionale fonds dat volgens de resolutie van 1971 pas in de tweede etappe operationeel wordt. Naar het voorkomt moet ernstig met de mogelijkheid worden rekening gehouden dat Frankrijk uiteindelijk wel met overgang naar de volgende etappe instemt.

In deze situatie rijst de vraag of Nederland zijn huidige standpunt kan handhaven en vooral of wij vóór de beslissende onderhandelingen aan het eind van het jaar alternatieve wegen moeten verkennen. Daarbij kan men twee vragen stellen:

- 1) Kan men het Nederlandse standpunt tot het inlassen van een interimfase nog kracht bij zetten?
- 2) Moeten wij, voor het geval wij over de streep worden getrokken, alternatieve minimumeisen op tafel leggen?

Alvorens op deze twee vragen in te gaan, zij gesteld dat Financiën en EZ geneigd zijn aan het verschil tussen "tweede etappe" en "interimfase" niet te zwaar te tillen. Men is ook best bereid de consolideringsfase, waaraan, zoals men zegt "iedereen een andere naam geeft", tot twee of drie jaar uit te breiden. In Brussel lijken de experts elkaar te vinden op de gedachte dat er nog zo veel gedaan moet worden dat een volgende etappe zonder vergaande overdracht van beleidsinstrumenten zinvol moet worden geacht.

Ad 1)

Men kan bij Engelsen en Italianen geen steun krijgen voor de gedachte van een interim-fase door toe te zeggen dat het regionale fonds in de interimfase operationeel kan worden. Die toezegging willen de Fransen nl. niet doen. Het ziet er naar uit dat Nederland alleen kans heeft zijn conceptie doorgang te doen vinden als de Franse voet bij stuk

COPIE - MEMORANDUM

Van: -2-

Datum:

Aan:

Onderwerp:

zouden houden. Ingeval Nederland echter geïsoleerd zou komen te staan, rijst de vraag of onze stellingname voldoende geloofwaardigheid heeft, ook tegenover de publieke opinie, om een beslissing tegen te kunnen houden. Persoonlijk betwijfel ik of wij veel begrip voor ons standpunt kunnen vinden, als wij niet in concreto kunnen aangeven wat wij in elk geval in de komende jaren gerealiseerd willen zien op het punt van de overdracht van beleidsinstrumenten en de daaruit voortvloeiende communautaire besluitvorming. Daarover kunnen we echter niet concreet zijn, mede omdat de departementen weigeren, zonder perspectief op de eindfase, instrumenten af te staan.

Ad 2)

X | Dit laatste bemoeilijkt het beantwoorden van de tweede vraag: welke harde minimumeisen willen wij stellen voor de overgang naar de tweede etappe. Financiën, de Nederlandse bank en EZ wensen immers geen eisen te stellen in de vorm van het communautair maken van onderdelen van het beleid, zolang geen zekerheid over het einddoel bestaat. Dat is ook gebleken uit de CEE-nota van 15 juni 1973, die overigens niet door de Coördinatie Commissie en de REZ werd aanvaard.

Bij overleg met Financiën en EZ is gebleken dat men aldaar weinig voelt voor de aanvankelijk door ons geopperde gedachte om toch maar, voorlopig bij wijze van gedachte-exercitie, nadere concretisering te geven aan de op korte termijn te realiseren harmonisatie van het beleid op bepaalde onderdelen. Dit zou betekenen dat Nederland de huidige gedragslijn voortzet, met het risico dat wij eind van het jaar vast komen te zitten. De uitweg zou dan moeten worden dat we naar een tweede etappe overgaan, die zo kort mogelijk is, zonder overdracht van beleidsbevoegdheden, die wij binnenslands als een interimfase of consolidatiefase zouden moeten verkopen.